

Ημέρα Φορολογικής Ελευθερίας **2025**

Ημέρα Φορολογικής Ελευθερίας **2025**

Κωνσταντίνος Σαραβάκος
Επικεφαλής Ερευνών, ΚΕΦΙΜ – Μάρκος Δραγούμης

Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών

Πρώτη Έκδοση
Αθήνα, Ιούνιος 2025

Ο Κωνσταντίνος Σαραβάκος είναι Επικεφαλής Ερευνών στο Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών, πολιτικός επιστήμονας και οικονομικός αναλυτής – μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος. Είναι Υποψήφιος Διδάκτωρ του τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν την ρυθμιστική πολιτική, την πολιτική οικονομία (φτώχεια, ανισότητα και ευημερία) και τα πολιτικά κόμματα (δημοκρατία, λαϊκισμός και πολιτική συμπεριφορά).

Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου στα Εφαρμοσμένα Οικονομικά και τη Διοίκηση από το Πάντειο Πανεπιστήμιο. Ακόμη, έχει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στην Πολιτική Επιστήμη και την Κοινωνιολογία (με άριστα) από το Πανεπιστήμιο Αθηνών. Είναι πτυχιούχος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης.

Είναι ακόμη ειδικός εμπειρογνώμονας και αξιολογητής στο πρόγραμμα Varieties of Democracy (V-Dem) του Πανεπιστημίου του Gothenburg και επισκέπτης ερευνητής στο European Policy Information Center (EPICENTER).

Ημέρα Φορολογικής Ελευθερίας 2025

Κωνσταντίνος Σαραβάκος, Επικεφαλής Ερευνών, ΚΕΦΙΜ – Μάρκος Δραγούμης

Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών

Πρώτη Έκδοση.

Αθήνα, Ιούνιος 2025

Σελιδοποίηση και σχεδιασμός: DPS Design.

Το Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών είναι η κύρια ανεξάρτητη, μη κρατική, μη κομματική φιλελεύθερη δεξαμενή σκέψης στην Ελλάδα. Έχει τη νομική μορφή της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας και έδρα την Αθήνα. Το όραμά μας είναι μια Ελλάδα πρότυπο οικονομικής και κοινωνικής ελευθερίας που παρέχει στους πολίτες της τη δυνατότητα να δημιουργήσουν και να επιδιώξουν τα όνειρα και τις φιλοδοξίες τους. Ο σκοπός του Κέντρου Φιλελεύθερων Μελετών είναι να αυξήσει την επιρροή των φιλελεύθερων προτάσεων και ιδεών στον δημόσιο διάλογο και την πολιτική. Το έργο του περιλαμβάνει ερευνητικά προγράμματα, εκδόσεις και εκδηλώσεις που έχουν ως επίκεντρο την αύξηση της ατομικής ελευθερίας για κάθε πολίτη.

Οι απόψεις που δημοσιεύονται στο κείμενο εκφράζουν τους συντάκτες του και όχι απαραίτητα τις απόψεις του Κέντρου Φιλελεύθερων Μελετών.

Αυτή η μελέτη χορηγείται με άδεια Creative Commons Αναφορά Δημιουργού 4.0.

Μάθετε περισσότερα στο www.kefim.org.

Περιεχόμενα

5	Επιτελική Σύνοψη
6	Κύρια ευρήματα
7	Ημέρα Φορολογικής Ελευθερίας 2025: 25η Ιουνίου
8	Η υπεραπόδοση των δημοσίων εσόδων
11	Η διαχρονική εξέλιξη της Ημέρας Φορολογικής Ελευθερίας
13	Η φορολογική επιβάρυνση σε Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ένωση
15	Το μίγμα της φορολογικής πολιτικής στην Ελλάδα
17	Μεθοδολογία και Δεδομένα
17	Αναφορές
17	Ευχαριστίες

Επιτελική Σύνοψη

Η Ημέρα Φορολογικής Ελευθερίας είναι η μέρα που οι φορολογούμενοι στην Ελλάδα θα απελευθερώνονταν από το βάρος των φόρων, αν με τα χρήματα που κέρδιζαν από την εργασία τους έπρεπε, πριν καλύψουν τις δικές τους ανάγκες, να αποπληρώσουν πρώτα τις υποχρεώσεις τους προς το κράτος. Για παράδειγμα, αν στο κράτος πηγαίνει το 50% των εισοδημάτων των Ελλήνων πολιτών (κρατικά έσοδα από φόρους και ασφαλιστικές εισφορές), η Ημέρα Φορολογικής Ελευθερίας πέφτει ακριβώς στη μέση του χρόνου, (στις 2 Ιουλίου, την 183η μέρα του έτους).

Η 25η Ιουνίου είναι η Ημέρα Φορολογικής Ελευθερίας για το 2025, η οποία έρχεται έξι ημέρες νωρίτερα από το 2024, σημειώνοντας βελτίωση ως προς την φορολογική επιβάρυνση. Οι πολίτες θα εργαστούν φέτος 175 ημέρες για να καλύψουν τις κρατικές τους υποχρεώσεις, αριθμός που αντιστοιχεί στο χαμηλότερο επίπεδο από το 2011. Από το 2019 μέχρι σήμερα, η φορολογική επιβάρυνση μειώθηκε κατά έξι ημέρες. Η Ελλάδα κατατάσσεται πλέον στην 11η θέση μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, φθάνοντας τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, και παρουσιάζει την τέταρτη μεγαλύτερη βελτίωση στην ΕΕ, για την περίοδο 2019-2025. Το 2025 αναμένεται μείωση της αναλογίας έμμεσων προς άμεσους φόρους, αν και οι έμμεσοι φόροι παραμένουν κυρίαρχοι, κυρίως μέσω του ΦΠΑ (70,2% των έμμεσων φόρων το 2024). Η υπεραπόδοση των φορολογικών εσόδων τα τελευταία χρόνια ενισχύει την τελική επιβάρυνση των πολιτών, με σημαντικές αποκλίσεις στις εισπράξεις μεταξύ του αρχικού προϋπολογισμού και των τελικών εισπράξεων. Στα έσοδα από φόρους επί αγαθών και υπηρεσιών για το 2024 αναφέρεται αύξηση επί του αρχικού προϋπολογισμού κατά +3,5%, στα έσοδα από φόρο εισοδήματος αναφέρεται αντίστοιχη αύξηση +11,8%, και συγκεκριμένα στα έσοδα από τον φόρο εταιρειών αναφέρεται αύξηση +17,3%.

Λέξεις κλειδιά: Ημέρα Φορολογικής Ελευθερίας, φορολογική επιβάρυνση, έμμεσοι φόροι, άμεσοι φόροι, ΦΠΑ, Ελλάδα, ΕΕ, φορολογικά έσοδα.

Προτεινόμενη αναφορά: Σαραβάκος, Κ. (2025). Ημέρα Φορολογικής Ελευθερίας 2025. Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών – Μάρκος Δραγούμης

Κύρια ευρήματα:

- ▶ **Η 25^η Ιουνίου είναι η Ημέρα Φορολογικής Ελευθερίας για το 2025**, σύμφωνα με τις προβλέψεις για τα φετινά έσοδα από φόρους και ασφαλιστικές εισφορές. Φέτος θα εργαστούμε για το κράτος 175 από τις 365 μέρες του έτους, 6 ημέρες λιγότερο απ' ό,τι το 2024.
- ▶ **Η φετινή πρόβλεψη των 175 ημερών εργασίας για το κράτος αντιπροσωπεύει τη χαμηλότερη φορολογική επιβάρυνση από το 2011.**
- ▶ **Από το 2019 μέχρι και τις φετινές προβλέψεις για το 2025, η φορολογική επιβάρυνση έχει μειωθεί κατά 6 ημέρες, από τις 181 στις 175 ημέρες.**
- ▶ Σύμφωνα με τα απολογιστικά στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, **το 2024 εργαστήκαμε για το κράτος 181 ημέρες (ΗΦΕ: 1η Ιουλίου).**
- ▶ **Ανάμεσα στα κράτη μέλη της ΕΕ, η Ελλάδα έχει την 11^η μεγαλύτερη φορολογική επιβάρυνση για το 2025, φτάνοντας τον μέσο όρο της ΕΕ (175 ημέρες).**
- ▶ **Ανάμεσα στα κράτη μέλη της ΕΕ, η Ελλάδα έχει την 4^η καλύτερη επίδοση σε ό,τι αφορά τη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης από το 2019 στο 2025**, βελτιώνοντας την επίδοσή της κατά 2 θέσεις (από 9^η υψηλότερη το 2019 σε 11^η υψηλότερη το 2025).
- ▶ **Ως προς το μίγμα της φορολογικής πολιτικής που ακολουθείται στην Ελλάδα, το 2025 θα μειωθεί περαιτέρω η αναλογία των κρατικών εσόδων από έμμεσους φόρους (φόροι στην κατανάλωση) προς άμεσους φόρους (φόροι στο εισόδημα και τον πλούτο).** Το 2023 οι έμμεσοι φόροι που συλλέχθηκαν ήταν διπλάσιοι των άμεσων φόρων, σημειώνοντας τη μεγαλύτερη αναλογία από το 1995 που παρουσιάζονται τα διαθέσιμα δεδομένα. Το 2025 τα έσοδα από έμμεσους φόρους αναμένεται να είναι περίπου 1,5 φορές μεγαλύτερα από τα αντίστοιχα των άμεσων φόρων.
- ▶ **Η βασικότερη πηγή των έμμεσων φόρων είναι ο ΦΠΑ**, ο οποίος το 2024 έφτασε το 70,2% του συνόλου των έμμεσων φόρων, έναντι 68,8% το 2023.
- ▶ **Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται υπεραπόδοση των φορολογικών εσόδων, η οποία αυξάνει τελικώς την φορολογική επιβάρυνση.** Έτσι, ενώ η Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού για το 2025 αναφέρει πως το έτος 2024 είχαν προϋπολογισθεί περίπου 35,1 δις έσοδα από φόρους επί αγαθών και υπηρεσιών, οι τελευταίες εκτιμήσεις αναφέρουν έσοδα της τάξεως των 36,4 δις (+3,5%). Αντίστοιχα, το έτος 2024 είχαν προϋπολογισθεί περίπου 21,6 δις έσοδα από φόρο εισοδήματος και οι τελευταίες εκτιμήσεις αναφέρουν έσοδα της τάξεως των 24,2 δις (+11,8%). Στα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος, μεγαλύτερη απόκλιση εμφάνισαν τα έσοδα που εισπράχθηκαν ως φόρος εταιρειών (+17,3%).

Ημέρα Φορολογικής Ελευθερίας 2025: 25^η Ιουνίου

Σύμφωνα με τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (AMECO)^[1], τα συνολικά έσοδα από φόρους και ασφαλιστικές εισφορές το 2025 αναμένεται να ανέλθουν στα περίπου €101,8 δις,^[2] τα οποία κατανέμονται ως εξής:

- €40,3 δις από έμμεσους φόρους (το 39,6% των συνολικών εσόδων από φόρους και ασφαλιστικές εισφορές),
- €27,8 δις από άμεσους φόρους (το 27,3% των συνολικών εσόδων από φόρους και ασφαλιστικές εισφορές),
- €33 δις από ασφαλιστικές εισφορές (το 32,8% των συνολικών εσόδων από φόρους και ασφαλιστικές εισφορές), και
- €300 εκ. από φόρους επί κεφαλαίου (το 0,3% των συνολικών εσόδων από φόρους και ασφαλιστικές εισφορές).

Το Καθαρό Εθνικό Εισόδημα για το 2025 προβλέπεται να ανέλθει στα €213,1 δις.^[3] Από τη διαίρεση των κρατικών εσόδων από φόρους και ασφαλιστικές εισφορές με το προβλεπόμενο Καθαρό Εθνικό Εισόδημα, προκύπτει ότι οι Έλληνες και Ελληνίδες το 2025 θα εργαστούν 175 ημέρες για το κράτος. Η Ημέρα Φορολογικής Ελευθερίας για το 2025 είναι συνεπώς η 25^η Ιουνίου.

[1] [AMECO database](#), Μακροοικονομική βάση δεδομένων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

[2] [AMECO database](#), GG (S13), Total tax burden including imputed social contributions; total economy (UTTT).

[3] [AMECO database](#), Net National Income at current market prices (UVNN).

Η υπεραπόδοση των δημοσίων εσόδων:

Στο +11,8% η απόκλιση από τον Προϋπολογισμό στον φόρο εισοδήματος το 2024

Τα τελευταία χρόνια καταγράφεται μία υπεραπόδοση των δημοσίων εσόδων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα η τελική ημέρα φορολογικής ελευθερίας, δηλαδή ο υπολογισμός βάσει των απολογιστικών στοιχείων, να μετακινείται αργότερα μέσα στον χρόνο σε σχέση με τις αρχικές εκτιμήσεις που έγιναν βάσει του Προϋπολογισμού. Για παράδειγμα, το έτος 2024 οι αρχικές εκτιμήσεις προέβλεπαν φορολογική επιβάρυνση που αντιστοιχούσε σε 175 ημέρες του έτους, ωστόσο βάσει των απολογιστικών στοιχείων ο υπολογισμός έκλεισε τελικά στις 181 ημέρες.^[4]

Είναι χαρακτηριστικό πως η Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού για το 2025^[5] αναφέρει πως το έτος 2024 είχαν προϋπολογισθεί 35,1 δις έσοδα από φόρους επί αγαθών και υπηρεσιών και οι τελευταίες εκτιμήσεις αναφέρουν έσοδα της τάξεως των 36,4 δις (+3,5%). Αντίστοιχα, το έτος 2024 είχαν προϋπολογισθεί 21,6 δις έσοδα από φόρο εισοδήματος και οι τελευταίες εκτιμήσεις αναφέρουν έσοδα της τάξεως των 24,2 δις (+11,8%, Γράφημα 1Α και 1Β). Στα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος, μεγαλύτερη είναι η απόκλιση που εμφανίζουν τα έσοδα που εισπράχθηκαν ως φόρος εταιρειών (+17,3%) σε σύγκριση τα αντίστοιχα έσοδα από φυσικά πρόσωπα (+7,7%, Γράφημα 1Γ και 1Δ).

[4] Βλ. ενδεικτικά: Σαραβάκος, Κωνσταντίνος. «[Ημέρα Φορολογικής Ελευθερίας 2024: Απολογιστικά δεδομένα](#).» Policy Brief αρ. 1 (Ιανουάριος 2025). Αθήνα: Κέντρο Φιλελεύθερων Μελετών.

[5] Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών: [Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2025](#).

Γράφημα 1. Η υπερ-απόδοση των δημοσίων εσόδων το 2024 σε i) φόρους επί αγαθών και υπηρεσιών και ii) φόρο εισοδήματος (φυσικά πρόσωπα & εταιρείες).

Πηγές: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών: [Εισηγητική Έκθεση Προϋπολογισμού 2025](#). Ίδιοι υπολογισμοί.

Παρά την αύξηση των ηλεκτρονικών συναλλαγών το προηγούμενο έτος, η οποία σύμφωνα με το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών έφτασε το +10,7% το 2024,^[6] η υπεραπόδοση των δημοσίων εσόδων δεν μπορεί να αποδοθεί αποκλειστικά στην πάταξη της φοροδιαφυγής ή στην αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας. Σημαντικός παράγοντας αυτής της αύξησης είναι η μη τιμαριθμοποίηση της φορολογικής κλίμακας. Με άλλα λόγια, οι φορολογικοί συντελεστές δεν προσαρμόστηκαν στην ονομαστική αύξηση των εισοδημάτων.

Πιο συγκεκριμένα, ο σωρευτικός πληθωρισμός που έφτασε το 17% για το διάστημα της τριετίας 2022–2024^[7] οδήγησε σε ονομαστική αύξηση των εισοδημάτων. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, κάποιοι πολίτες να μετακινηθούν σε κλίμακες με υψηλότερους φορολογικούς συντελεστές και να αυξηθεί η φορολογική τους επιβάρυνση, χωρίς αντιστοίχως να αυξηθεί το εισόδημά τους σε πραγματικούς όρους (*fiscal drag*). Για την καλύτερη αντιμετώπιση αυτής της «κρυφής» αύξησης της φορολογικής επιβάρυνσης, απαιτείται τόσο η τιμαριθμοποίηση της φορολογικής κλίμακας, όσο και η άμεση μείωση της προοδευτικότητας ιδίως σε ό,τι αφορά τον ανώτατο φορολογικό συντελεστή. Σήμερα, ο ανώτατος φορολογικός συντελεστής βρίσκεται στο 44% και τίθεται σε εφαρμογή μόλις από τα 40.000 ευρώ, γεγονός που, σε συνδυασμό με τις υψηλές ασφαλιστικές εισφορές, περιορίζει σημαντικά τις δυνατότητες προσέλκυσης στην Ελλάδα ανώτερων στελεχών με αυξημένη παραγωγικότητα.

[6] Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών: [Αύξηση κατά 10,7% των ηλεκτρονικών συναλλαγών το 2024](#).

[7] Statista: [Μέσος ρυθμός πληθωρισμού στην Ελλάδα από το 1980 έως το 2030](#).

Η διαχρονική εξέλιξη της Ημέρας Φορολογικής Ελευθερίας:

Από τις 225 ημέρες του κορονοϊού (2020) στις 175 σε 5 χρόνια.

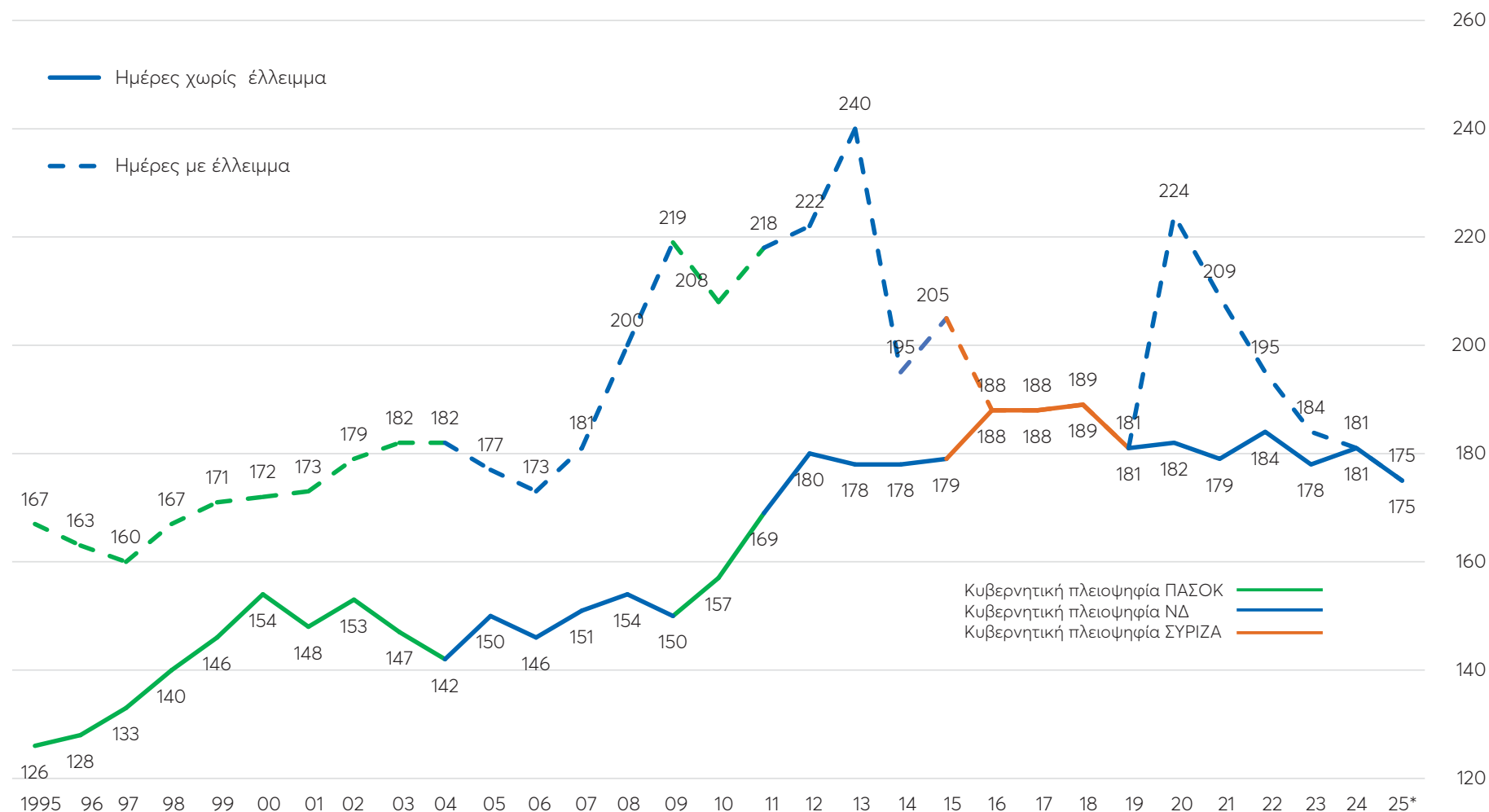
Η Ημέρα Φορολογικής Ελευθερίας χωρίς τα ελλείμματα

Τα διαθέσιμα στοιχεία για τον υπολογισμό της Ημέρας Φορολογικής Ελευθερίας ξεκινούν από 1995 και η τάση είναι κυρίως ανοδική με μικρές διακυμάνσεις. Το 2018 ήταν το έτος όπου οι ημέρες εργασίας για το κράτος έφτασαν τις 189 - οι περισσότερες από ποτέ. Οι 175 ημέρες εργασίας για το κράτος που προβλέπονται για το 2025 είναι η χαμηλότερη φορολογική επιβάρυνση από το 2011, όταν το αντίστοιχο μέγεθος ήταν 169 ημέρες.

Η Ημέρα Φορολογικής Ελευθερίας συμπεριλαμβανομένων των ελλειμμάτων

Τα δύο τελευταία χρόνια ο προϋπολογισμός της κυβέρνησης δεν είχε ελλείμματα αλλά πλεονάσματα, συνεπώς δεν αυξήθηκε η φορολογική επιβάρυνση για μελλοντικούς φόρους. Το ίδιο είχε συμβεί μόνο κατά την περίοδο 2016-2019, αλλά με αυξημένη την συνολική επιβάρυνση.

Για όλα τα υπόλοιπα έτη (1995-2015 και 2020-2023), αν συνυπολογίσουμε το έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης –καθώς ο δανεισμός για την ανάγκη κάλυψης των δαπανών του κράτους επιφέρει μελλοντική φορολόγηση– τότε το 2013 υπήρξε το έτος όπου οι ημέρες εργασίας για το κράτος έφτασαν υψηλότερα από ποτέ (240 ημέρες) , ενώ ακολουθεί το 2020, έτος που μέσα στην πανδημία οι ημέρες εργασίας για το κράτος έφτασαν τις 224. Από το 2020 καταγράφεται μία σταδιακή και έντονη αποκλιμάκωση. Αν συμπεριλάβουμε στους υπολογισμούς και τα ελλείμματα η πρόβλεψη των 175 ημερών εργασίας για το κράτος για το 2025, είναι η χαμηλότερη από το 2006 (173). Το γεγονός πως αυτή η επίδοση των 175 ημερών προβλέπεται να επιτευχθεί το 2025 χωρίς δανεισμό για την κάλυψη κρατικών δαπανών, είναι ακόμα πιο θετικό για την δημοσιονομική πορεία της χώρας (Γράφημα 2).

Γράφημα 2. Η εξέλιξη της Ημέρας Φορολογικής Ελευθερίας: Ημέρες εργασίας για το κράτος 1999-2025.

Σημείωση: * πρόβλεψη βάσει των στοιχείων που αναλύθηκαν.

Πηγές: [AMECO database](#), GG (S13), Net lending (B9) (UBLG), GG (S13), Total tax burden including imputed social contributions; total economy (UTTT) και Net National Income at current market prices (UVNN).

Ίδιοι υπολογισμοί.

Η φορολογική επιβάρυνση σε Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ένωση

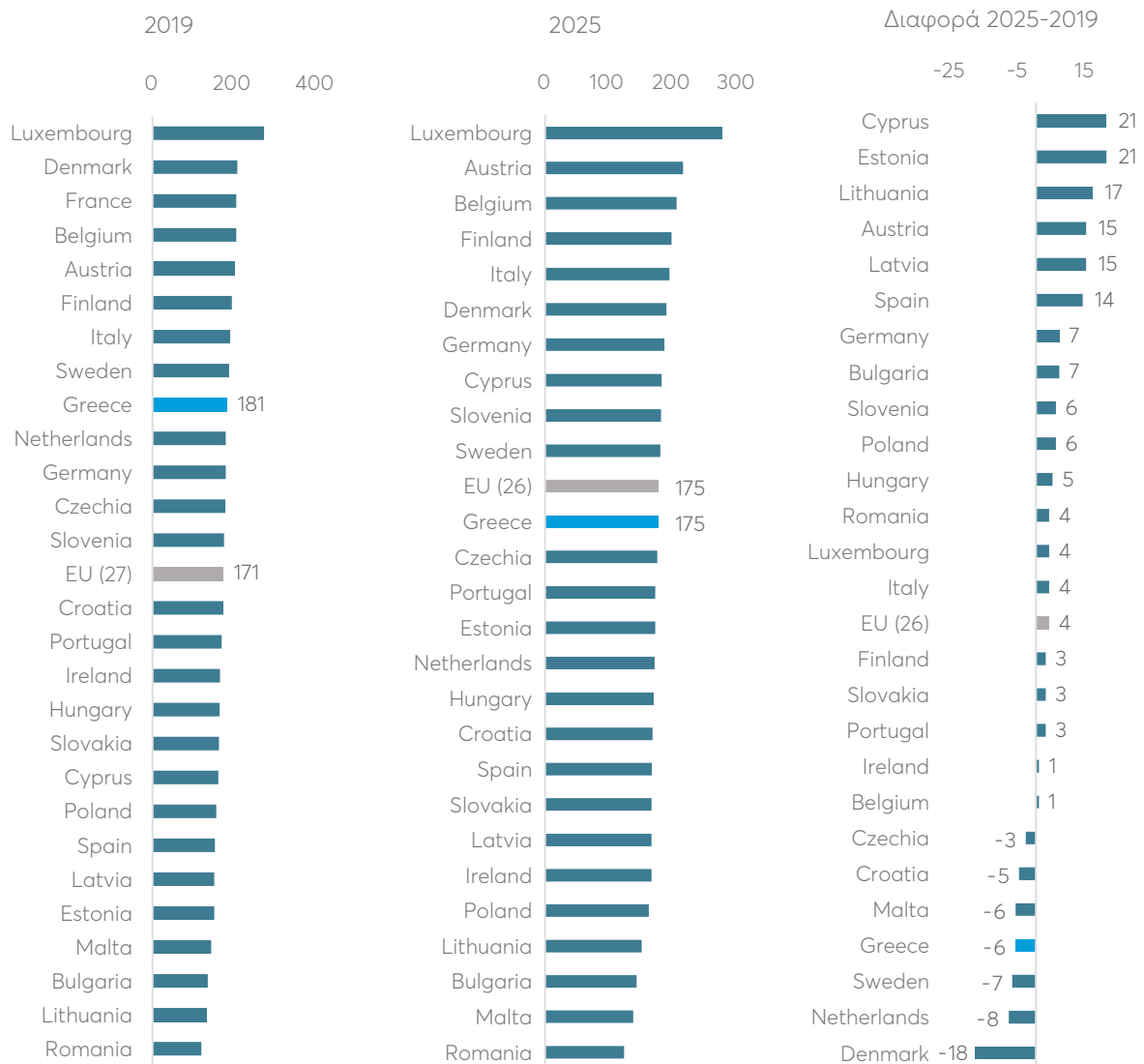
Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η φορολογική επιβάρυνση στην Ελλάδα μειώνεται και η θέση της χώρας ανάμεσα στα 27 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης βελτιώνεται. Τα συγκριτικά στοιχεία της AMECO για τη φορολογική επιβάρυνση και το έλλειμμα που παρουσιάζονται στο Γράφημα 2 επιβεβαιώνουν πως τα τελευταία χρόνια η κατάταξη της Ελλάδας καταγράφει εντυπωσιακή βελτίωση, αν επιβεβαιωθούν οι προβλέψεις για το 2025. Χάρη στη βελτίωση αυτή –με εξαίρεση την έκτακτη ανάγκη για δανεισμό την περίοδο της πανδημίας ώστε να αυξηθούν οι κρατικές ενισχύσεις– τα τελευταία έξι χρόνια η φορολογική επιβάρυνση στην Ελλάδα μειώθηκε κατά 6 ημέρες.

Το 2019, η Ελλάδα είχε την 9^η υψηλότερη φορολογική επιβάρυνση ανάμεσα στις χώρες της ΕΕ, με 181 ημέρες εργασίας για το κράτος. Η επίδοση αυτή ήταν 10 ημέρες μεγαλύτερη από τον μέσο όρο των κρατών της ΕΕ. Αντίθετα, το 2025, η Ελλάδα αναμένεται να έχει την 11^η υψηλότερη φορολογική επιβάρυνση ανάμεσα στις χώρες της ΕΕ, με 175 ημέρες εργασίας για το κράτος, μόλις μία περισσότερη από τον μέσο όρο των κρατών της ΕΕ. Η σύγκλιση αυτή οφείλεται τόσο στην πορεία μείωσης της φορολογικής επιβάρυνσης στην Ελλάδα, όσο και στην αντίρροπη πορεία αύξησης της φορολογικής επιβάρυνσης για τον μέσο όρο των υπόλοιπων κρατών της ΕΕ.

Από το 2019 στο 2025, η μείωση που προβλέπεται να επιτευχθεί, υπολογίζεται ότι θα είναι η 4^η μεγαλύτερη στην ΕΕ. Κατά την περίοδο αυτή μάλιστα, μόλις 7 χώρες θα έχουν καταφέρει να μειώσουν τη φορολογική τους επιβάρυνση, ενώ οι υπόλοιπες χώρες της ΕΕ κινούνται σε πορεία αύξησης των φορολογικών βαρών, ακόμα σε σύγκριση με τα προ-πανδημίας επίπεδα (Γράφημα 3).

Γράφημα 3. Οι χώρες με την υψηλότερη φορολογική επιβάρυνση στην Ευρωπαϊκή Ένωση 2019, 2025, και Διαφορά 2025-2019

Υψηλότερη θέση = μεγαλύτερη φορολογική επιβάρυνση

Σημείωση: *πρόβλεψη βάσει των στοιχείων που αναλύθηκαν. Δεν υπάρχουν στοιχεία για το Καθαρό Εθνικό Εισόδημα για τη Γαλλία, το 2025.

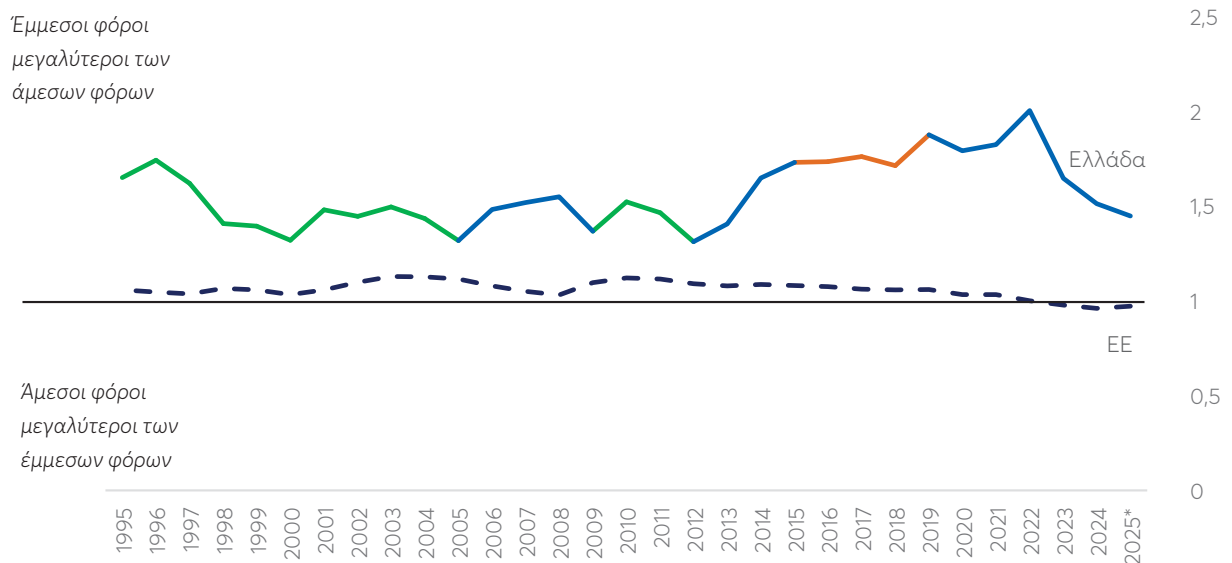
Πηγές: [AMECO database](https://ameco.ec.europa.eu/). Ίδιοι υπολογισμοί.

Το μίγμα της φορολογικής πολιτικής στην Ελλάδα:

Οι έμμεσοι φόροι αποτελούν τα κύρια έσοδα του κράτους

Ως προς το μίγμα της φορολογικής πολιτικής που εφαρμόζεται στην Ελλάδα, το 2025 θα μειωθεί περαιτέρω η αναλογία των κρατικών εσόδων από έμμεσους φόρους (φόροι στην κατανάλωση) προς άμεσους φόρους (φόροι στο εισόδημα και τον πλούτο). Το 2023, οι έμμεσοι φόροι απέδωσαν διπλάσια έσοδα σε σχέση με τους άμεσους φόρους, σημειώνοντας τη μεγαλύτερη αναλογία από το 1995 που παρουσιάζονται τα δεδομένα. Το 2025, τα κρατικά έσοδα από έμμεσους φόρους αναμένεται να είναι περίπου 1,5 φορές περισσότερα από τα αντίστοιχα από άμεσους φόρους (Γράφημα 3). Τα κράτη της ΕΕ, κατά μέσο όρο, επίσης εισπράττουν μεγαλύτερο ποσοστό των εσόδων τους από έμμεσους φόρους, αλλά σε πολύ μικρότερη κλίμακα. Μάλιστα, το 2025, η αναλογία αυτή αναμένεται να αντιστραφεί για τον μέσο όρο των κρατών της ΕΕ για πρώτη φορά ύστερα από 30 χρόνια (Γράφημα 4).

Γράφημα 4. Έμμεσοι προς άμεσους φόρους στην Ελλάδα και την ΕΕ, 1995-2025.

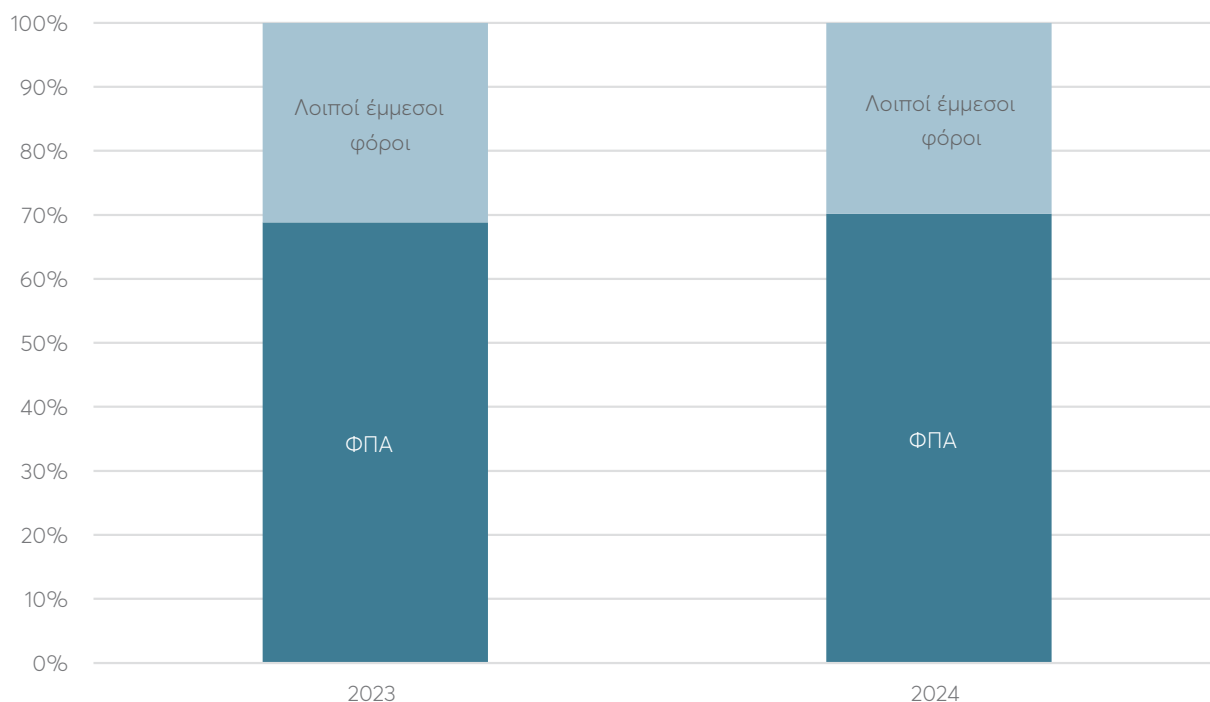

Σημείωση: * πρόβλεψη βάσει των στοιχείων που αναλύθηκαν.

Πηγές: [AMECO database](#). GG (S13), Current taxes on income and wealth (Direct taxes) (D5r) (UTYG) και GG (S13), Taxes linked to imports and production (Indirect taxes) (D2r) (UTVG). Ίδιοι υπολογισμοί.

Η βασικότερη πηγή των έμμεσων φόρων είναι ο ΦΠΑ, ο οποίος το 2024 έφτασε το 70,2% του συνόλου των έμμεσων φόρων, έναντι 68,8% το 2023 (Γράφημα 5). Αξίζει να σημειωθεί πως σύμφωνα με τα στοιχεία του Διεθνούς Δείκτη Φορολογικής Ανταγωνιστικότητας του Tax Foundation, η Ελλάδα έχει έναν από τους υψηλότερους συντελεστές ΦΠΑ (24%) που εφαρμόζεται σε μια από τις πιο στενές βάσεις στον ΟΟΣΑ, καλύπτοντας μόνο το 37% της τελικής κατανάλωσης.^[8] Η επίδοση αυτή, σε συνδυασμό με τους διάφορους συντελεστές ΦΠΑ που καθιστούν ακόμα πιο σύνθετο το σύστημα, μειώνουν την φορολογική ανταγωνιστικότητα της χώρας.

Γράφημα 5. ΦΠΑ ως σύνολο των έμμεσων φόρων, 2023-2024.

Πηγές: ΑΑΔΕ, [Έκθεση Εσόδων έτους 2024](#). Αθήνα: ΑΑΔΕ, Φεβρουάριος 2025. Ίδιοι υπολογισμοί.

[8] Tax Foundation. "[Greece Tax Rates & Rankings](#)." Tax Foundation. Accessed June 11, 2025.

Μεθοδολογία και Δεδομένα

Για τον υπολογισμό της Ημέρας Φορολογικής Ελευθερίας, εφαρμόζεται η μεθοδολογία του Tax Foundation: Υπολογίζεται ο λόγος των συνολικών εσόδων του κράτους από φόρους και εισφορές προς το Καθαρό Εθνικό Εισόδημα, και εφαρμόζεται αυτό το αποτέλεσμα στις ημέρες του έτους (York, Mauro and Wei 2019).

$$\text{Ημέρα Φορολογικής Ελευθερίας} = \frac{\text{Άμεσοι φόροι + έμμεσοι φόροι + ασφαλιστικές εισφορές + φόροι κεφαλαίου (+έλλειμα Γενικής Κυβέρνησης)}}{\text{Καθαρό Εθνικό Εισόδημα}}$$

Για την εκτίμηση της Ημέρας Φορολογικής Ελευθερίας το 2025 χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Μακροοικονομική βάση δεδομένων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Χρηματοδοτικών Υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ([AMECO database](#)). Πιο συγκεκριμένα, χρησιμοποιήθηκαν τα μεγέθη:

- GG (S13), Total tax burden including imputed social contributions; total economy (UTTT): Για τον προσδιορισμό της φορολογικής επιβάρυνσης.
- Net National Income at current market prices (UVNN): Για τον προσδιορισμό του Καθαρού Εθνικού Εισοδήματος.
- GG (S13), Net lending (B9) (UBLG), GG (S13): Για το δημοσιονομικό αποτέλεσμα (πλεόνασμα / έλλειμμα) του προϋπολογισμού γης γενικής κυβέρνησης.

Αναφορές

York, Erica, Madison Mauro, και Emma Wei. *Tax Freedom Day 2019*. Washington, D.C.: Tax Foundation, 2019.

Ευχαριστίες

Το ΚΕΦΙΜ ευχαριστεί θερμά την Δρ. Μιράντα Ξαφά, μέλος του επιστημονικού συμβουλίου του ΚΕΦΙΜ για τις χρήσιμες παρατηρήσεις της.

Ευχαριστούμε ακόμη τον Αντώνιο-Μάριο Κουμπιά στην αρχική ιδέα του οποίου βασίζονται οι έρευνες του ΚΕΦΙΜ για την Ημέρα Φορολογικής Ελευθερίας.

Τζωρτζ 5, 10682, Αθήνα

T: +30 210 5238373

www.kefim.org

info@kefim.org

facebook.com/kefim.org

x.com/kefim_org

gr.linkedin.com/company/centerforliberalstudies

youtube.com/kefim